

PROGRAM WYCHOWAWCZY

PRZEDSZKOŁA PUBLICZNEGO

W LYSKACH

*„Dziecko chce być dobre.
Jeśli nie umie – naucz.
Jeśli nie wie – wytłumacz.
Jeśli nie może – pomóż.”*

/Janusz Korczak/

I WSTĘP

„Dzieciństwo – czas wzrastania, gdy z pozoru nieporadna zrazu istotka czyni próby zakorzenia swego życia na tym świecie. (...) Dzieciństwo – codzienna rzeczywistość, wypełniona intensywnym poznawaniem, zdziwieniem, działaniem, doświadczaniem, myśleniem, przeżywaniem... (...) Dzieciństwo – czas tworzenia się człowieka.”¹

W myśl tych słów proces wychowania staje się nadrzędnym celem rodziców, nauczycieli, wychowawców. Jest on szczególnie istotny w odniesieniu do dziecka w wieku przedszkolnym, gdzie na rozwój osobowości dziecka oprócz rodziców zaczyna mieć wpływ placówka oświatowa. Przedszkole jest organizacją stworzoną przez ludzi i dla ludzi, a głównym jej zadaniem jest wspieranie moralnego i intelektualnego rozwoju małego dziecka oraz wsparcie rodziców w wychowaniu ich dziecka.

Prawidłowo przebiegający proces wychowawczy jest najbardziej efektywny dla rozwoju dziecka, gdy toczy się on na wspólnej płaszczyźnie pomiędzy domem rodzinnym a placówką oświatową. Potrzeba efektywnej współpracy, gdzie system wartości i norm jest wspólny, a celem nadrzędnym jest dobro dziecka.

Zaproponowany program wychowawczy ma na celu poprawę jakości pracy wychowawczej przedszkola oraz poprawę współpracy przedszkola z domem rodzinnym dziecka. Ma on za zadanie określić priorytety postępowania całej społeczności przedszkolnej – dzieci, rodziców oraz pracowników.

Program wychowawczy jest zgodny z podstawą programową wychowania przedszkolnego (Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej) oraz:

- Konstytucją Rzeczypospolitej Polski
- Powszechną Deklaracją Praw Człowieka
- Deklaracją Praw Dziecka
- Ustawą z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (tekst jednolity Dz. U. z 2004r. Nr 256, poz. 2572 z późn. zmianami)
- Statutem Przedszkola

1 G. Kapica „Współczesne konteksty dzieciństwa”, Racibórz 2006, s. 19-20.

II CELE PROGRAMU WYCHOWAWCZEGO

„Podstawa programowa wychowania przedszkolnego wskazuje cel wychowania przedszkolnego, zadania profilaktyczno – wychowawcze (...) oraz efekty realizacji zadań. (...) Celem wychowania przedszkolnego jest wsparcie całościowego rozwoju dziecka. Wsparcie to realizowane jest przez proces opieki, wychowania i nauczania – uczenia się, co umożliwi dziecku odkrywanie własnych możliwości, sensu działania oraz gromadzenie doświadczeń na drodze prowadzącej do prawdy, dobra i piękna.”²

Cele programu:

1. budowanie systemu wartości, w tym wychowanie dzieci tak, żeby lepiej orientowały się w tym, co jest dobre, a co złe;
2. kształtowanie u dzieci odporności emocjonalnej koniecznej do racjonalnego radzenia sobie w nowych i trudnych sytuacjach;
3. rozwijanie umiejętności społecznych dzieci, które są niezbędne w poprawnych relacjach z dziećmi i dorosłymi;
4. stwarzanie warunków sprzyjających wspólnej i zgodnej zabawie oraz nauce dzieci o zróżnicowanych możliwościach fizycznych i intelektualnych;
5. kształtowanie u dzieci przynależności społecznej (do rodziny, do grupy rówieśniczej i wspólnoty narodowej) oraz postawy patriotycznej;
6. stałe ulepszanie kontaktów pomiędzy domem rodzinnym dziecka a przedszkolem;
7. zaznajomienie rodziców z zasadami obowiązującymi w placówce;
8. poprawa jakości pracy przedszkola.

III WARUNKI REALIZACJI PROGRAMU

Programem wychowawczym objęte są dzieci przedszkolne. Zadania wychowawcze realizowane będą w sposób ciągły przez wszystkich nauczycieli poprzez odpowiedni dobór metod i form pracy, literaturę, pomoce dydaktyczne oraz stosowanie środków wychowawczych wzmacniających pozytywne zachowania dzieci.

Nauczyciele będą współpracować z rodziną dziecka w celu ujednolicenia oddziaływań wychowawczych. Dzieci zaangażują się we wspólne tworzenie i przestrzeganie Kodeksu przedszkolaka. Pracownicy niepedagogiczni będą wspierać działania nauczycieli.

Program obejmuje funkcjonowanie dziecka w grupie w zakresie podstawowych dziedzin życia przedszkolnego:

- samoobsługi i czynności higienicznych,
- zabaw samorzutnych
- zajęć i zabaw zorganizowanych, uroczystości
- spożywania posiłków
- spacerów, wycieczek, zabaw na powietrzu.

IV PROCEDURY OSIĄGANIA CELÓW

² Podstawa programowa wychowania przedszkolnego dla przedszkoli, oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych oraz innych form wychowania przedszkolnego

1. Metody pracy:

- aktywizujące: drama, KLANZA, metoda ośrodków pracy, metoda aktywnego słuchania muzyki Batii Struss, gimnastyka mózgu, metodą porannego kręgu, inscenizacje
- problemowe: gry dydaktyczne, samodzielnego dochodzenia do wiedzy, zabawy intelektualne
- praktyczne: doświadczenia rzeczywistości, wycieczki, spacer
- podające: opowiadanie, bajka, wiersz, pogadanka, historyjka obrazkowa, piosenka, rozmowa

2. Formy pracy:

- praca w grupie
- praca indywidualna
- zabawa
- czynności samoobsługowe
- prace użyteczne na rzecz przedszkola, domu, społeczności lokalnej
- spacer, wycieczki
- udział w uroczystościach
- udział w konkursach

V ZADANIA PRZEDSZKOLA

Normy przyjęte w przedszkolu	Zagadnienia do realizacji
<p>Zachowanie:</p> <ul style="list-style-type: none">● unikamy krzyku i kłótności,● porozumiewamy się umiarkowanym głosem● przestrzegamy zawartych umów i reguł● oceniamy zachowanie, a nie osoby● wyrażamy swoje emocje w sposób kontrolowany● korzystamy z pomocy dorosłych w sytuacjach trudnych● wystrzegamy się kłamstwa● mówimy o swoich odczuciach i emocjach● dbamy o swoją odzież i nie narażamy jej na zgubienie	<ul style="list-style-type: none">➤ ustalenie reguł i norm życia w grupie oraz przestrzeganie ich➤ ustalenie stałego rytmu dnia➤ ustalenie zasad korzystania z zabawek i sprzętu➤ wyznaczenie funkcji dyżurnego w grupie➤ uczenie właściwego zachowania w stosunku do innych➤ uczenie wyrażania swoich oczekiwań w sposób zrozumiały dla innych➤ zapoznanie z bezpiecznymi sposobami rozładowania emocji➤ prezentowanie wzorców właściwego zachowania➤ udział w inscenizacjach dziecięcych mówiących o normach ponadczasowych➤ podejmowanie prób oceny zachowania bohaterów inscenizacji, książek➤ przewidywanie skutków złego zachowania➤ uczenie się wyrażania dezaprobaty dla zachowań negatywnych➤ nagradzanie zachowań pozytywnych i uczenie się mówienia o rzeczach miłych➤ egzekwowanie konsekwencji

	<p>wynikających z łamania przyjętych umów</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zwracanie uwagi na staranne ułożenie ubrań w szatni ➤ uczenie kolejności zakładania ubrań przed wyjściem
<p>Kultura osobista:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● używamy form grzecznościowych ● przy stole siedzimy prosto i zachowujemy ciszę ● nie mówimy z pełnymi ustami ● sztuczkami posługujemy się bezpiecznie i kulturalnie ● okazujemy szacunek dorosłym i starszym osobom ● jesteśmy dla siebie mili ● witamy się i żegnamy w kulturalny sposób ● dbamy o porządek wokół siebie ● odkładamy zabawki na swoje miejsce po skończonej zabawie ● nie zabieramy zabawek kolegom ● słuchamy, kiedy mówią inni 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ uczenie się używania zwrotów grzecznościowych w określonych sytuacjach dnia codziennego ➤ dostarczenie dzieciom wzorców właściwego postępowania ➤ uczenie się mówienia miłych słów oraz dziękowania innym za te słowa ➤ opanowanie umiejętności kulturalnego jedzenia ➤ rozmawianie z dziećmi na temat prostych zasad savoir-vivre'u, stosowanie ich w sytuacjach codziennych ➤ samodzielne podejmowanie prostych obowiązków w domu i w przedszkolu ➤ uwrażliwianie dzieci na potrzeby innych członków rodziny ➤ zwracanie uwagi na pomoc młodszemu lub mniej sprawnym kolegom ➤ ustalenie nawyków kulturalnego zachowania się w miejscach publicznych ➤ poszanowanie wytworów pracy kolegów ➤ przyzwyczajanie dzieci do przestrzegania zasad dotyczących utrzymywania porządku i poszanowania zieleni
<p>Zdrowie i bezpieczeństwo:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● często korzystamy z pobytu na świeżym powietrzu ● hartujemy swój organizm ● ubieramy się odpowiednio do temperatury ● zjadamy przygotowane posiłki i kosztujemy potraw nowych ● nie biegamy w przedszkolu tylko na podwórku ● nie bijemy innych ● pamiętamy o korzystaniu z zabiegów higienicznych ● dbamy o higienę jamy ustnej ● zasłaniamy usta i nos przy kasłaniu i kichaniu ● do przedszkola przychodzimy zdrowi ● unikamy hałasu ● nie oddalamy się od grupy ● nie próbujemy produktów nieznanego pochodzenia i od nieznanymi osobami 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ dostarczenie dzieciom wzorców właściwego zachowania w różnych sytuacjach ➤ czynne uczestnictwo dzieci w zabawach organizowanych przez nauczyciela ➤ uczenie się dokonywania właściwego wyboru odpowiedniego ubrania stosownie do pogody ➤ kształtowanie nawyku zjadania wszystkich potraw ➤ uświadomienie dzieciom konieczności zjadania owoców i warzyw oraz zasad zdrowego odżywiania ➤ uczenie właściwej higieny jamy ustnej ➤ zwracani uwagi dzieci na niebezpieczeństwo płynące z biegania w pomieszczeniu ➤ uwrażliwianie na krzywdę innych ➤ ustalenie zasad warunkujących bezpieczeństwo podczas pobytu w przedszkolu oraz na wycieczkach

- informujemy dorosłych o swoich dolegliwościach
- znamy swoje dane osobowe i wiemy komu możemy je podać
- zachowujemy ostrożność w kontaktach z obcymi
- unikamy niebezpiecznych zabaw i zachowań
- przestrzegamy zasad ruchu drogowego

- przestrzeganie zasady spożywania produktów nieznanego pochodzenia
- omówienie sposobów postępowania w razie złego samopoczucia lub skaleczenia
- zapamiętanie swoich danych osobowych w toku zajęć, scenek rodzajowych, dramy itp.
- przestrzeganie reguł podawania danych osobowych obcym osobom
- poznanie konsekwencji niebezpiecznych zabaw i zachowań
- poznanie niektórych możliwości radzenia sobie w sytuacjach zagrażających bezpieczeństwu własnemu oraz innych
- przestrzeganie zasad kodeksu drogowego dla pieszych
- spotkanie z policjantem
- dostarczenie wzorców właściwego zachowania się na ulicy

Postawa patriotyczna:

- kultywujemy tradycje swojej rodziny
- rozmawiamy z rodzicami o ich pracy
- pamiętamy o uroczystościach rodzinnych
- szanujemy język ojczysty i gwarowy oraz tradycje swojego kraju i regionu
- poznajemy piękno swojego kraju, regionu i miejscowości

- pobudzanie ciekawości do interesowania się historią i tradycjami swojej rodziny
- wzmacnianie więzi rodzinnych poprzez udział w uroczystościach organizowanych w przedszkolu, zajęciach otwartych itp.
- prowadzenie rozmów i zajęć dotyczących poznawania pracy zawodowej rodziców i dziadków
- realizowanie tematów kompleksowych dotyczących poznawania zawodów (strażaka, lekarza, policjanta itp.)
- uświadamianie dzieciom ich przynależności narodowej
- zapoznanie dzieci z barwami narodowymi, godłem i hymnem Polski
- pomaganie w orientowaniu się na mapie Polski
- uwrażliwianie na tradycje swojego regionu i miejscowości
- uczenie szacunku do tradycji lokalnych i gwary

VI ZADANIA WYCHOWAWCZE NAUCZYCIELA

Nauczyciel:

- współdziała z rodzicami i opiekunami prawnymi w zakresie realizacji zadań wynikających z podstawy programowej wychowania przedszkolnego, włącza rodziców w życie przedszkola
- planuje i prowadzi pracę dydaktyczno - wychowawczą oraz jest odpowiedzialny za jej efekty
- zbiera informacje o dzieciach - prowadzi obserwacje pedagogiczne mające na celu poznanie i zabezpieczenie potrzeb rozwojowych dziecka
- współpracuje ze specjalistami świadczącymi pomoc psychologiczno - pedagogiczną
- wspiera każdego wychowanka w jego rozwoju
- kształci i wychowuje dzieci w umiłowaniu Ojczyzny, w atmosferze wolności sumienia i szacunku dla każdego człowieka
- dba o kształtowanie u wychowanków postaw moralnych i obywatelskich
- tworzy warunki wspomagające rozwój dzieci, ich zdolności i zainteresowania oraz dąży do pobudzania procesów rozwojowych, do optymalnej aktywizacji dzieci poprzez wykorzystywanie ich własnej inicjatywy
- wspiera rozwój aktywności poznawczej nastawionej na poznawanie samego siebie oraz rzeczywistości społeczno- kulturalnej i przyrodniczej
- otacza indywidualną opieką każdego z wychowanków i dostosowuje metody oraz formy pracy do jego możliwości
- utrzymuje stały kontakt z rodzicami (opiekunami) oraz udziela im rzetelnych informacji na temat jego zachowania i rozwoju
- współpracuje z domem rodzinnym w celu ujednoczenia oddziaływań wychowawczych
- dba o zdrowie i bezpieczeństwo wychowanków
- sumiennie przygotowuje się do pracy z dziećmi
- prowadzi dokumentację zgodnie z określonymi przepisami
- doskonali swoje kwalifikacje zawodowe
- dąży do pełni własnego rozwoju osobowego
- współtworzy dobrą atmosferę pracy w przedszkolu
- przestrzega podstawowe zasady BHP i PPOŻ oraz zasad dyscypliny pracy

Zasady współpracy wychowawczej z rodzicami:

- poznanie środowiska rodzinnego wychowanków
- współdziałanie obu środowisk w celu ujednoczenia działań wychowawczych
- prowadzenie pedagogizacji rodziców
- stwarzanie pozytywnej atmosfery we wzajemnych kontaktach
- inspirowanie rodziców do działań na rzecz grupy, przedszkola i ochrony środowiska
- przekazywanie rzetelnych informacji na temat dziecka, jego postępów i przyczyn trudności w zdobywaniu umiejętności i wiedzy
- przedstawianie pozytywnych zachowań i osiągnięć dziecka, a dopiero w drugiej kolejności uwag negatywnych
- inicjowanie pomocy rodziców w ulepszaniu warunków pracy placówki

VII PRAWA I OBOWIĄZKI DZIECKA

Dziecko w przedszkolu ma wszystkie prawa wynikające z Konwencji Praw Dziecka w tym do:

- Prawidłowo zorganizowanego procesu opiekuńczo- wychowawczo- dydaktycznego zgodnie z zasadami higieny pracy umysłowej.
- Poszanowania wszystkich potrzeb, życzliwego i podmiotowego traktowania.
- Ochrony przed wszelkimi formami wyrażania przemocy fizycznej bądź psychicznej.
- Wyrażania swoich uczuć i myśli.
- Umożliwienia zdobywania nauki przez zabawę z uwzględnieniem indywidualnych możliwości.
- Opieki i ochrony

Dziecko w przedszkolu ma zagwarantowane prawo do:

- poszanowania własnej godności i prawo do nietykalności
- posiadania własnego zdania i możliwości wyrażania go w kulturalny sposób
- proszenia o to czego chce, ale nie wymagania tego
- popełniania błędów i możliwości naprawiania ich
- akceptacji takim, jakim jest
- przebywania w warunkach sprzyjających jego rozwojowi
- indywidualnego tempa procesu rozwojowego
- przebywania w warunkach zapewniających bezpieczeństwo i ochronę zdrowia,
- korzystania z dóbr kulturalnych
- poszanowania własności
- znajomości swoich praw i korzystania z nich
- ciszy, spokoju i samotności, gdy tego potrzebuje
- korzystania z kontaktów interpersonalnych z dziećmi i dorosłymi
- kształtowania prawidłowych kontaktów społecznych
- zabawy i wybierania towarzyszy zabaw
- przebywania wśród osób odpowiedzialnych i zaangażowanych, do których może się zwrócić z prośbą o pomoc
- zdobywania wiedzy i umiejętności, badania i eksperymentowania
- podejmowania decyzji i ponoszenia ich konsekwencji
- uczestniczenia we wszystkich formach aktywności
- snu i wypoczynku, jeśli tego potrzebuje
- jedzenia i picia, gdy jest głodne i spragnione
- regulowania własnych potrzeb
- ochrony przed wszelkimi formami wyrażania przemocy fizycznej lub psychicznej

Dziecko w przedszkolu ma obowiązek, w trosce o bezpieczeństwo własne i kolegów, przestrzegać wszelkie umowy zawarte z nauczycielką, a w szczególności:

- nie oddalać się od grupy bez wiedzy nauczycieli
- sygnalizować złe samopoczucie i potrzeby fizjologiczne oraz zgłaszać wszelkie przykre wypadki, uszkodzenia itp. związane ze zdrowiem dzieci
- dbać o sprzęt i zabawki znajdujące się w przedszkolu
- dbać o estetykę i czystość pomieszczeń, w których przebywa
- przejawiać właściwy stosunek do rówieśników, osób starszych, wynikający z postaw respektowania podstawowych norm społecznych i etycznych

VIII PRAWA I OBOWIĄZKI RODZICÓW

Rodzice mają prawo do :

- zapoznania się z programem oraz zadaniami wynikającymi z programu rozwoju przedszkola i planów pracy nauczyciela w danej grupie
- uzyskiwania na bieżąco rzetelnej informacji na temat swojego dziecka, jego postępów i niepowodzeń
- wyrażania i przekazywania nauczycielowi oraz dyrektorowi wniosków, propozycji oraz uwag dotyczących pracy przedszkola
- wyrażania i przekazywania opinii na temat pracy przedszkola organowi prowadzącemu i nadzorującemu pracę pedagogiczną poprzez swoje przedstawicielstwo tj. Radę Rodziców
- uzyskiwania fachowej pomocy pedagogicznej
- otwartej rozmowy z nauczycielem o trudnych sprawach wychowawczych
- czynnego uczestnictwa w życiu przedszkola
- wspierania przedszkola w jego działaniach

Do podstawowych obowiązków rodziców dziecka należy:

- przestrzeganie Statutu Przedszkola Publicznego w Lyskach
- wyposażenie dziecka w niezbędną odzież, przedmioty i przybory
- respektowanie uchwał Rady Pedagogicznej i Rady Rodziców podjętych w ramach ich kompetencji
- przyprowadzanie i odbieranie dziecka z przedszkola osobiście lub przez upoważnione osoby zapewniające dziecku pełne bezpieczeństwo
- przyprowadzanie do przedszkola dziecka zdrowego
- przestrzeganie godzin pracy przedszkola
- informowanie o przyczynach nieobecności dziecka w przedszkolu,
- niezwłoczne zawiadamianie o zatruciach pokarmowych i chorobach zakaźnych
- terminowe uiszczanie opłat na rzecz przedszkola
- przestrzeganie zasad higieny i BHP na terenie przedszkola
- wykazywanie zainteresowania postępami dziecka w procesie dydaktyczno - wychowawczym
- uczestniczenie w zebraniach rodziców, utrzymywanie stałego kontaktu z nauczycielem bądź z dyrektorem przedszkola w celu uzyskania aktualnych informacji o dziecku
- wspieranie nauczycieli w celu osiągnięcia gotowości szkolnej dziecka

IX SYSTEM NAGRÓD I KAR

Dzieci potrzebują precyzyjnego określenia, co jest dozwolone, a czego nie wolno. Opracowując wspólnie z nimi kodeks postępowania musimy zarówno wspierać i motywować je do przestrzegania obowiązujących norm i zasad, jak również konsekwentnie je egzekwować. Skutecznym środkiem wychowawczym są nagrody i pochwały. Mają one wartość zachęcającą do pracy dla każdego człowieka, a tym bardziej dla dziecka. Uznanie i akceptacja mobilizują do dalszych wysiłków.

Formy nagradzania zachowań respektujących ustalone normy i zasady zachowania

- pochwała wobec grupy
- pochwała indywidualna

- pochwała przed rodzicami
- atrakcyjna zabawa według pomysłu dziecka
- darzenie dziecka szczególnym zaufaniem np. zwiększając zakres jego samodzielności
- drobne nagrody rzeczowe, np. emblematy uznania, naklejki, pieczątki

Nagradzamy za:

- stosowanie ustalonych umów i zasad
- wysiłek włożony w wykonywanie pracy, zadania
- wypełnienie podjętych obowiązków
- bezinteresowną pomoc innym
- aktywny udział w pracach grupy

Po ustaleniu norm postępowania ustalamy także konsekwencje za brak podporządkowania się im.

Formy karania za niestosowanie się do ustalonych zasad:

- upomnienie słowne
- rozmowa - przedstawienie następstw zachowania (skłonienie dziecka do autorefleksji)
- wyrażenie przez nauczyciela smutku i niezadowolenia z powodu zachowania dziecka,
- odsunięcie na krótki czas od zabawy
- zastosowanie aktywności mającej na celu rozładowanie negatywnych emocji
- poinformowanie rodziców o przewinieniu

Kary stosujemy za:

- nieprzestrzeganie ustalonych norm i zasad współżycia w grupie i przedszkolu
- stwarzanie sytuacji zagrażających bezpieczeństwu i zdrowiu własnemu i innych
- zachowania agresywne
- niszczenie wytworów pracy innych, ich własności
- celowe nie wywiązywanie się z podjętych obowiązków

X EWALUACJA

1. Ewaluacji programu wychowawczego dokonuje się na półrocznej i rocznej radzie pedagogicznej.
2. W ewaluacji uwzględnia się opinię wychowanków, rodziców, nauczycieli, pracowników przedszkola, wytwory dzieci.
3. Sposoby ewaluacji:
 - analiza dokumentów: program wychowawczy, księga protokołów rady pedagogicznej, arkusze obserwacji, dzienniki;
 - ankiety,
 - wytwory dzieci.

Opracowała: mgr Joanna Niewrzoł

Nauczyciel wychowania przedszkolnego

Zatwierdzono do realizacji na konferencji RP w dniu 28 sierpnia 2017 roku

Rada Rodziców została zapoznana z programem i zatwierdziła do realizacji w dniu 28.09.2017 roku